

використання нетрадиційних методик стимулює студентів до самовдосконалення організму шляхом самостійних занять у позаурочний час.

Висновки. Підводячи підсумок викладеному можна відзначити, що краще не «бігати за здоров'ям в 40-60 років підтюпцем», а краще постійно займатися фізичними вправами. Ці заняття повинні увійти до звички. Якщо вважати заняття фізичними вправами другорядною справою, то завдання оздоровлення людей не вирішити. І ще хочеться відзначити - рух, змагання, самоствердження - природна суть фізичної культури і спорту. Вони допомагають людині розкрити свої внутрішні резерви, природний потенціал і можливості, про які ми не здогадуємося. Вони, як і будь-яка інша галузь загальнолюдської культури, відрізняються, тим, що їх дійсна віддача (цінність) не буває миттєвою. Вкладені у фізичне виховання засоби можуть повертатися сторицею у вигляді непомітних оку речей, наприклад, підвищенням працездатності людей, укріпленням їх здоров'я, можливістю вести активний, повноцінний образ життя.

Перспективи використання результатів дослідження. Подальші дослідження передбачають вивчення інших чинників формування позитивного ставлення студентів до самостійних занять фізичними вправами у вільні від навчання години.

Література

1. Амосов М.М. Роздуми про здоров'я М.М. Амосов. – К.: Здоров'я, 1990. – 167 с.
2. Апанасенко Г.Л. Здоров'я, яке ми вибираємо / Г.Л. Апанасенко. – К.: Т-во «Знання», УРСР, 1989. – 48 с.
3. Булич Э.Г. Здоровье человека / Э.Г. Булич, И.В. Муравов. – Киев: Олимпийская литература, 2003. – 275 с.
4. Валимова Г.В. Улучшение организации самостоятельной работы студентов – один из путей перестройки учебной работы в вузе / Г.В. Валимова. – Ростов н/Д; РГПИ, 1987. – 134 с.
5. Присяжнюк С.І. Фізичне виховання: навч. посіб. / С.І. Присяжнюк. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 504 с.
6. Присяжнюк С.І. Оздоровча фізична культура студентів вищих навчальних закладів ІТ-технологій: Підручник / С.І. Присяжнюк, Д.Г. Оленев, Ю.М. Парчевський. – К.: НУБіП України, 2016. – 508 с.
7. Рыбковский А.Г. Организация самостоятельных занятий студентов по физическому воспитанию / А.Г. Рыбковский, Л.В. Белогурова, Л.И. Семейский, О.А. Чамата // Наук. часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 15. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2010. – № 7. С. 258–262.
8. Andersen K.L., Rutenfranz J., Masironi R., Seligr V. Habitual physical activity and health. – Copenhagen: WHO, 1978/ - 199 p.
9. Asmussen E., Mazin B. Recuperation after muscular fatigue by „diverting activities” // Europ. J. Appl. Physiol. And Occup. Physiol/ – 1978. – 35, № 1. – P. 1-7.
10. Bourliere F. Senescence et senilite. – Paris: Doin et Cie., 1958.
11. Bulicz E., Adamiec K., Kobza M., Murawow O., Sobien J., Tuzinek S. Analiza antropologiczna pracy i nauczania jako sytuacji dezadaptacji i naruszania zdrowia // Antropologia a medycyna i promocja zdrowia. Tom IV. – Lodz: Wyd. Uniw. Lodzkiego, 2000. – S. 283-291.

Петрук А.П.

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного м. Львів

РІВЕНЬ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ОФІЦЕРІВ ЯК СКЛАДОВОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПІДРОЗДІЛУ

Метою дослідження був аналіз сучасного стану рівня методичної підготовленості (як складової фізичної підготовки підрозділ) офіцерів, які у військах займають первинні посади. Встановлено, що в методично підготовлених офіцерів результати задачі індивідуальної фізичної підготовленості по позитивних оцінках на 41 % кращі у порівнянні з методично не підготовленими (89 % проти 48%). А також визначили, що в підрозділах, де офіцери методично підготовлені результати задачі фізичної підготовки на 53 % кращі у порівнянні з підрозділами, де офіцери методично не підготовлені (82 % проти 29 %).

Ключові слова: фізична підготовка і підготовленість, методична підготовленість, керівник, офіцер, Збройні Сили України.

Петрук Андрей Петрович Уровень методической подготовленности офицеров как составной физической подготовки подразделения. Целью исследования был анализ современного состояния уровня методической подготовленности офицеров как составной физической подготовки подразделения, которые в войсках занимают первичные должности. Анализом установлено, что у методически подготовленных офицеров в войсках результаты сдачи индивидуальной физической подготовленности по позитивным оценкам на 41 % лучше, в сравнении с методически неподготовленными (89 % против 48 %). А также определили, что у подчиненных подразделений методически подготовленных офицеров результаты сдачи физической подготовки на 53% лучше, в сравнении с подразделениями методически неподготовленных офицеров (82% против 29%).

Ключевые слова: физическая подготовка и подготовленность, методическая подготовленность, руководитель, офицер, Вооруженные Силы Украины.

Andrey Petruk Methodical level of officers as a component of physical training subdivision. The aim of the study was to analyse the current state of methodological training of officers as part of physical training unit that the troops occupy the primary position.

The article analyses the current state of methodological training of graduate students of specialties team of the National Army Academy in 2014-2016 years. Intended for primary positions in the army (platoon leader, etc.). The analysis found that between the level of methodical and physical fitness is communication, both leaders (officers) and in their subordinate units.

Most scientists believe that the existing methodological component of physical fitness is not effective enough and today requires significant changes built on modern innovative technologies of modern physical training of soldiers during a Special Period of the experience

of antiterrorist operations, scientific and methodological expertise NATO armies.

The analysis found that graduates methodically trained officers in the army putting results on individual physical fitness assessments positive 41% better compared to methodically unprepared (89% vs. 48%).

And also determined that units subordinate officers methodically trained graduates putting physical training results in 53% better compared with departments methodically unprepared officers-graduates (82% vs. 29%).

Key words: *physical training and preparedness, methodical preparedness director, officer, the Armed Forces of Ukraine.*

Постановка проблеми. Якість професійної підготовки військовослужбовців безпосередньо залежить від якості навчання. Тому у військових навчальних закладах в курсантів – майбутніх офіцерів – формують методичні знання, вміння та навички з проведення занять із різних дисциплін професійної підготовки, в тому числі з фізичної підготовки. На жаль, у щорічних звітах державної екзаменаційної комісії відзначається низький рівень методичної підготовленості випускників, [6, с. 164-168, 17, с. 249-258].

Актуальність дослідження. Особливо актуальним є дане дослідження на сьогоднішній день, коли на сході України йде збройний конфлікт з однією з потужних і агресивних та підступних армій світу – Росією. Загальновідомим фактом є важливість фізичної підготовки військовослужбовця, яка в найбільшій мірі залежить від методичної складової [3, с. 5, 8, с. 4-11]. На сьогоднішній день гостро постало питання удосконалення системи фізичної підготовки військовослужбовців. Більше двох десятиліть під впливом трансформування Збройних Сил України (ЗСУ) загалом питання фізичної підготовки як системи та її складової – методичної частини – завжди відходило на другорядний план. Вдосконаленню її приділяли недостатньо уваги, зокрема науковці. ЗСУ на початку свого розвитку взяли за основу радянську модель військово-фізкультурної освіти, яка передбачала підготовку спеціалістів у цій сфері тільки для військових частин (полку, дивізії, виду збройних сил), а для військових підрозділів (взводу, роти, батальйону) така підготовка не здійснювалась. Методичну частину фізичної підготовки в цих підрозділах організовували командири взводів, рот, які отримували методичні основи фізичної підготовки у ВВНЗ. У зв'язку з відпрацюванням нової Концепції розвитку фізичної підготовки у ЗСУ досить важливим і актуальним, на наш погляд, є створення сприятливих умов курсантам ВВНЗ в першу чергу командних спеціальностей для підготовки майбутніх офіцерів ЗСУ. У найближчому майбутньому більшості з них доведеться приймати оперативні і правильні рішення, від яких залежатиме життя людей. Проблема виникла у зв'язку з урахуванням аналізу фізичної підготовки, концептуальних змін в організації системи бойової підготовки, результатів окремих наукових праць та досвіду підготовки військовослужбовців провідних іноземних армій [1, с. 16-20, 13, с. 11-13]. На сучасному етапі реформування ЗСУ застарілість методичної складової фізичної підготовки у ВВНЗ, які готують майбутніх офіцерів командних ланок, потребує змін існуючої системи фізичної підготовки та її подальшого удосконалення та розвитку.

Зв'язок авторського доробку із важливими науковими і практичними завданнями. Дане дослідження виконано на підставі зведеного плану науково-дослідної роботи на 2011–2016 рр. Міністерства оборони України в межах тем «Обґрунтування критеріїв і показників визначення психофізіологічних можливостей військовослужбовців під час ведення бойових дій», шифр – «Можливість», (номер Державної реєстрації 0101U001767).

Роль автора полягала у виконанні науково-дослідної роботи та визначенні і аналізі рівня методичної складової фізичної підготовки випускників-офіцерів (командирів взводів у військах).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми підвищення рівня методичної підготовленості різних категорій військовослужбовців на етапах професійного становлення вивчали багато науковців, серед них: С. В. Романчук, Д. О. Логінов, Є. Д. Анохін, та ін. [8, с. 21-29, 11, с. 109-114, 15, с. 205-211].

На думку О. М. Ольхового, О. М. Лойка, Д. О. Логінова та інших, одним із головних напрямків, за яким можна вирішувати питання інтенсифікації фізичної підготовки курсантів, є вдосконалення методичних основ процесу фізичної підготовки взагалі та навчальних занять зокрема [3, с. 56-58, 16, с. 117-129, 18, с. 3-6].

Методичну основу процесу фізичної підготовки курсантів становлять усі відомі педагогічні методи, що науково обґрунтовують удосконалення людини при комплексній реалізації трьох процесів – навчання, виховання й розвитку [7, с. 2-6, 12 с. 29-33, 14, с. 151-163]. Професором О. Ольховим розроблені рекомендації щодо підвищення рівня методичної підготовленості майбутніх офіцерів в умовах модульно-рейтингового навчання. Вивченням досвіду різних аспектів організації навчання керівників фізичної підготовки в провідних іноземних арміях займався професор Магльованій А. В. та інші [1, с. 16-20].

При роботі з офіцерами різних країн світу методичним аспектам, як складовим фізичної підготовки, також приділяється значна увага. Визначено, що спільною рисою в системі навчання військовослужбовців є здійснення методичної підготовки, достатньої для грамотної організації та проведення процесу фізичного вдосконалення як власного, так і підпорядкованого особового складу підрозділу. Закордонний досвід свідчить про значну увагу, яка надається питанню набуття знань, формувань навичок та звичок до самостійних занять.

Хоча окремими науковцями розглядалися певні складові системи підготовки керівників, але цього, вочевидь, недостатньо у зв'язку зі зміною структури та змісту процесу бойової підготовки, новими підходами до використання методів, прийомів та засобів підготовки військ. Аналіз наукової літератури засвідчив недостатню кількість робіт, спрямованих на комплексне дослідження вимог до методичної складової системи фізичної підготовки в умовах реалій сучасного реформування Збройних Сил України та визначення напрямів її вдосконалення. Для визначення загальної фізичної підготовленості згідно НФП-2014 застосовують наступні тести: біг 100м, підтягування на перекладині, біг на 3000м.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Питання методичної підготовленості, як складової фізичної підготовки випускників-курсантів та офіцерів командних спеціальностей раніше не вивчалось. До основних проблем низького рівня методичної підготовленості можна віднести: слабкі теоретичні знання основ фізичного виховання; недостатні вміння з організації та проведення різних форм фізичної підготовки; невміння застосовувати засоби фізичної підготовки з метою удосконалення бойової підготовленості.

Новизна. Вперше в процесі дослідження встановлено рівень методичної підготовленості офіцерів як складової фізичної підготовки підрозділу, які були курсантами а на даний час у військах посідають первинні посади (командир взводу, заступник командира роти (батареї) і т.п.).

Методологічне або загальнонаукове значення. Дослідження даної проблеми дозволить в подальшому вдосконалити методичну підготовленість курсантів у ВВНЗ та офіцерів у військах.

Мета дослідження – полягає в аналізі сучасного стану рівня методичної підготовленості офіцерів як складової фізичної підготовки підрозділу, які у військах займають первинні посади. В процесі досягнення мети, нами було використано наступні методи: теоретичний аналіз та узагальнення наукової і методичної літератури; методи математичної статистики.

Викладення основного матеріалу. Методична підготовка – є однією із складових компетентностей професійної підготовки, сформованих у курсантів в процесі навчання у ВВНЗ. Цей розділ навчальної програми передбачає оволодіння курсантами знань і умінь з організації і методики проведення всіх форм фізичної підготовки військовослужбовців та розвитку основних психофізичних якостей [2, с. 75-80, 10, с. 14-19]. Але питання змісту засобів, та обсягу навчання з цього розділу є різне. У навчальній програмі для ВВНЗ України з дисципліни «Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка» тісно пов'язані теоретичний, методичний та практичний розділи програми.

Питання змісту, засобів та обсягу навчання у кожному розділі визначається в робочих програмах ВВНЗ з урахуванням специфіки навчання. Саме під час методичної практики формується компетентність, що забезпечується системою педагогічних умінь (методичних, командних, управлінських та організаторських). Основне завдання методичної підготовки курсантів, як складової фізичного виховання спеціальної фізичної підготовки і спорту – оволодіти комплексом заходів фізичного вдосконалення військовослужбовців, розвивати загальні і спеціальні фізичні якості, формувати військово-прикладні навички, виховувати морально-вольові і психологічні якості та забезпечувати фізичну готовність військовослужбовців до професійної діяльності. У процесі виконання методичного завдання майбутній офіцер повинен усвідомити умови і методи його реалізації на практиці. В процесі аналізу керівних документів з фізичної підготовки, виявлено, що саме набуття методичних умінь з питань організації та проведення різних форм фізичної підготовки є найбільш важливим з усіх складових системи навчання керівників фізичної підготовки (навчальних занять, ранкової фізичної зарядки, спортивно-масової роботи, фізичних тренувань під час навчально-бойової діяльності, самостійних фізичних тренувань). Цей процес здійснюється на всіх етапах навчання у ВВНЗ, а також індивідуальної підготовки у вигляді проведення лекцій, семінарів, навчально-методичних, інструкторсько-методичних, показових занять, самостійної роботи (НФП-2014). Науковці, які фрагментарно досліджували сучасний стан методичної підготовленості різних категорій військовослужбовців зазначають, що, незважаючи на загальне її позитивне оцінювання за результатами державних екзаменів ВВНЗ та випускних екзаменів (у навчальних центрах), її рівень не відображає реального ступеня готовності керівників до проведення різних форм фізичної підготовки та організації індивідуальних фізичних тренувань [4, с. 137-145, 9, с. 358-363].

Так, дослідженнями професора О. Ольхового встановлено, що основними недоліками діючої системи підготовки керівників із фізичної підготовки є такі: відсутність урахування вхідного рівня підготовленості тих, хто навчається; відсутність диференціації навчального матеріалу залежно від завдань службово-бойової діяльності, змісту й умінь для їх реалізації; недостатня ефективність методики й організації самостійного навчання; відсутність оцінки рівня засвоєння програми підготовки на основі обліку особливостей етапів навчання [5, с. 9-13].

Вчений С. Номеровський визначає ряд проблемних питань щодо методичної підготовленості курсантів ВВНЗ, а саме недостатній рівень теоретичних знань при вступі, методичних навиків з фізичної підготовки кандидатів на вступ у ВВНЗ; невідповідність високих вимог до рівня методичної підготовленості курсантів з реаліями здійснення навчально-виховного процесу, які пов'язані з обмеженим часом на фізичну підготовку; штучна спрощеність та недосконалість методичного забезпечення; відсутність завдань з фізичної підготовки для курсантів на період військових стажувань, корабельних практик; міждисциплінарна та неузгодженість між кафедрами питань методичної підготовки та рівня методичної підготовленості [4, с. 137-145].

За підсумками звітів результатів державних екзаменів з навчальної дисципліни «Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка» у 2014-16 рр. році нами проведений аналіз рівня методичної підготовленості випускників курсантів командних спеціальностей Національної академії сухопутних військ ім. гетьмана П. Сагайдачного (НАСВ).

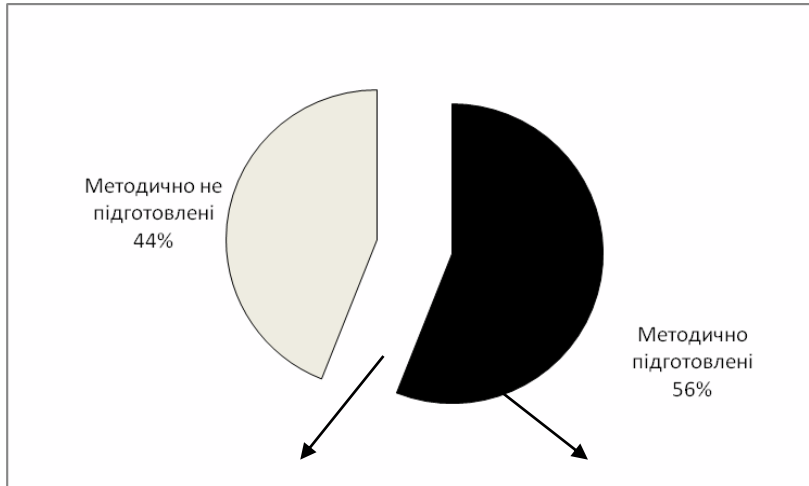
Як результат, оцінка методичної підготовленості складається з оцінок, отриманих ними за відповіді на теоретичні питання – «володіє теоретичними основами фізичної підготовки», та виконання методичного завдання – «виконано»; і визначається: «методично підготовлений», якщо отримав дві позитивні оцінки, а якщо отримав одну негативну оцінку, то вважається «методично не підготовлений». Загальна оцінка фізичної підготовки слухачів і курсантів командних і некомандних ВНЗ (факультетів), курсантів військових коледжів, навчальних частин, що готують командирів відділень, визначається за результатами їх практичної перевірки (фізичної підготовленості) за умови оцінки їх методичної підготовленості «методично підготовлений». У разі отримавши за методичну підготовленість оцінки «методично не підготовлений», загальна оцінка фізичної підготовки військовослужбовця знижується: на один бал – за оцінку «не володіє теоретичними основами фізичної підготовки» або оцінку методичного завдання «не виконано»; на два бали – за отримання оцінок «не володіє теоретичними основами фізичної підготовки» та «не виконано» (НФП-2014).

На рис. 1 представлені результати (динаміки) змін рівня методичної підготовленості офіцерів-випускників (командних спеціальностей) НАСВ 2014-16 рр., які проходять службу на посадах командирів взводів за підсумками звітів державних екзаменів з навчальної дисципліни «Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка» (n=614 осіб).

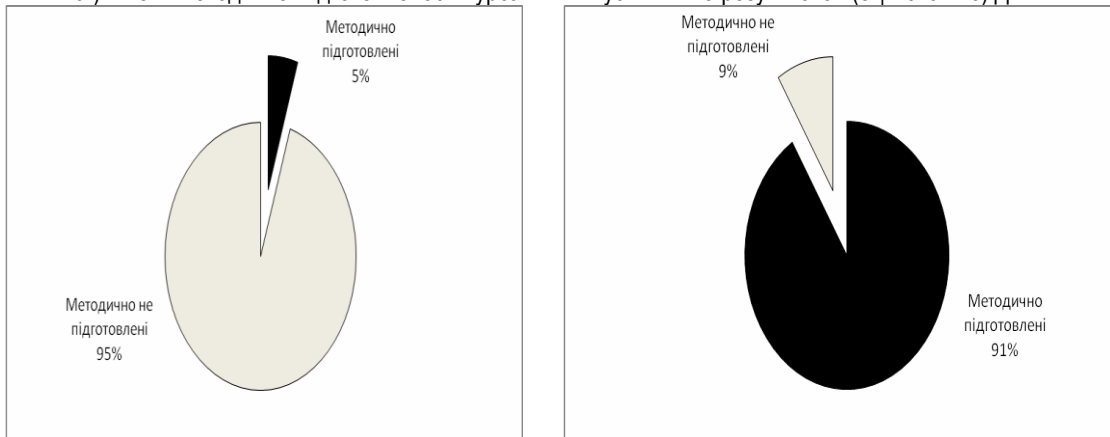
Аналізом встановлено (рис. 1а), що лише 56 % офіцерів-випускників методично підготовлені, а 44 % офіцерів-випускників – методично не підготовлені. Під час контрольних занять виявлено: серед методично не підготовлених офіцерів (n=260) ситуація покращилась не достовірно ($P>0,05$), а саме 5 % офіцерів з них підвищили у військах свій рівень методичної підготовленості (набули методичних знань, вмінь і навичок), а у 95 % осіб ситуація не змінилась (рис. 1 б).

У методично підготовлених офіцерів (n=240) ситуація погіршилась не достовірно ($P>0,05$), а саме у 9 % офіцерів у військах знизився рівень методичної підготовленості, а у 91 % осіб рівень залишився достатнім (рис. 1в). Серед основних помилок з

методичної підготовленості є: неправильна послідовність виконання завдань, неправильне подання команд, відсутність дзеркального показу і т.п.

а.) Рівень методичної підготовленості курсантів-випускників по результатах (оцінюванню) ДЕК

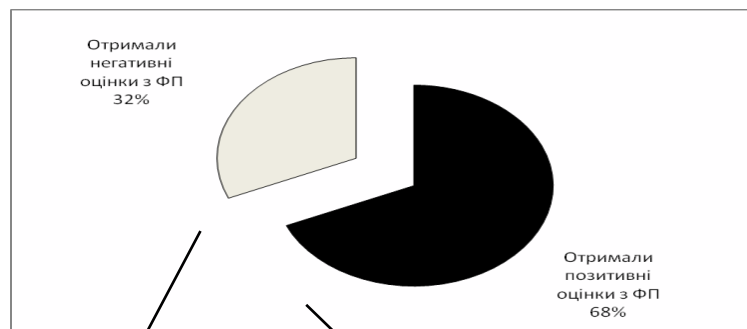

б.) Результати методичної підготовленості молодих офіцерів у військах (оцінених на «методично не підготовлені» по підсумках ДЕК)

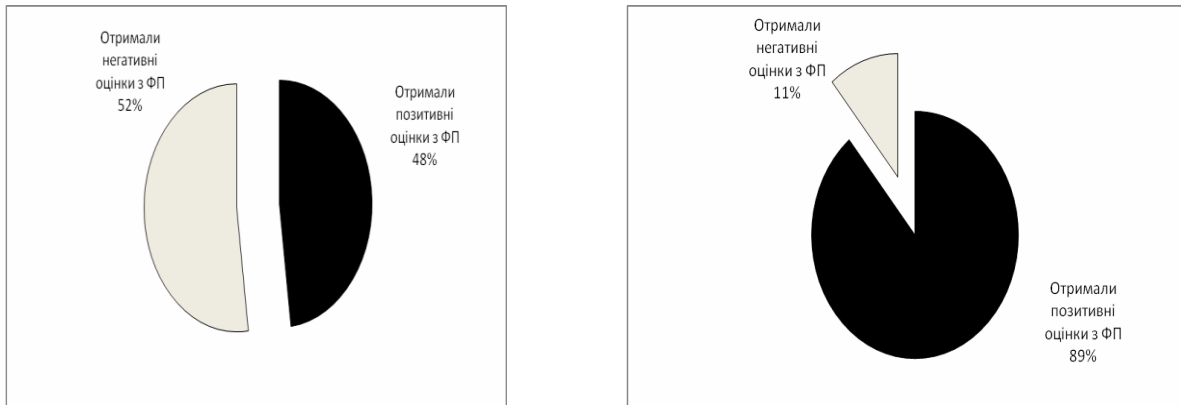
в.) Результати методичної підготовленості молодих офіцерів у військах (оцінених на «методично підготовлені» по підсумках ДЕК).

Рис. 1 Зміни рівня методичної підготовленості офіцерів-випускників (командних спеціальностей) НАСВ 2014-16 рр., які проходять службу на посадах командирів взводів

На рис. 2 представлені результати здачі індивідуальної фізичної підготовленості на контрольних заняттях молодих офіцерів (командири взводів) у військах, які показали наступні результати: на позитивні оцінки здали 68 %, а негативну оцінку отримали 32 % (рис. 2а). Аналізуючи результати здачі індивідуальної фізичної підготовленості молодих офіцерів у військах (1-3 роки на посадах командирів взводів), які були методично не підготовлені на момент випуску курсантами з НАСВ тільки 48 % здали на позитивні оцінки і 52 % на негативну оцінку (рис. 2б). Серед молодих офіцерів, які на момент випуску були методично підготовлені складається суттєво краща ситуація: а саме 89 % здали фізичну підготовленість на позитивні оцінки і тільки 11 % на негативну оцінку (рис. 2 в).

а.) Результати здачі (індивідуальної) фізичної підготовленості на контрольних заняттях молодих офіцерів (командири взводів) у військах

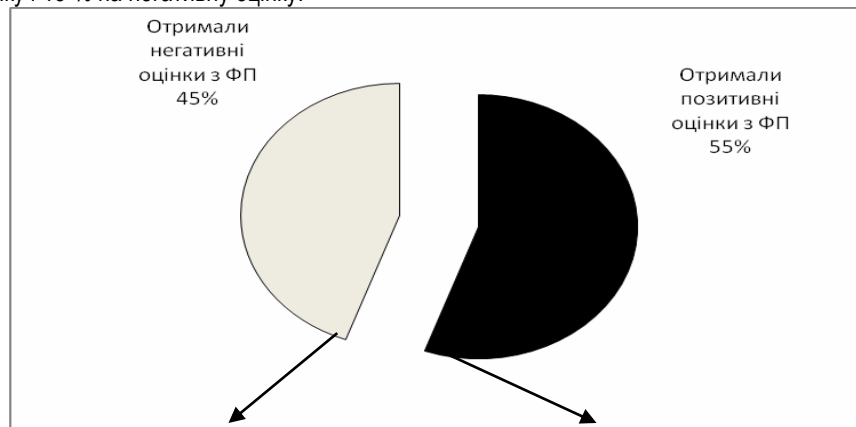

б.) Методично не підготовлені на момент випуску з НАСВ в.) Методично підготовлені на момент випуску з НАСВ

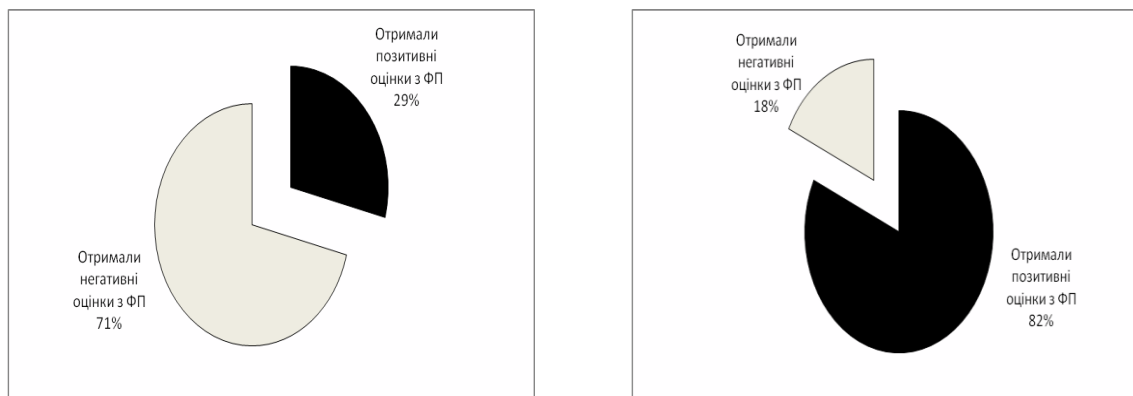
Рис. 2 Результати здачі індивідуальної фізичної підготовленості на контрольних заняттях офіцерів-випускників (командири взводів) у військах

З вище наведеного наочно видно, що існує взаємозв'язок між результатами фізичної і методичної підготовленості офіцерів.

На рис. 3 зображені результати здачі фізичної підготовки взводів (командирами яких були молоді офіцери) під час контрольних занять у військах, які показали наступні результати: на позитивну оцінку здали 55 % а негативну оцінку отримали 45 %. Підлеглі підрозділи (взводи) офіцерів, які на момент випуску з НАСВ були методично не підготовлені показали наступні результати: 29 % їхніх підлеглих підрозділів здали фізичну підготовку на позитивну оцінку і 71 % на негативну оцінку при тому, що близько 60 % з них отримали мінус «1» бал у зв'язку з тим, що на перевірку було представлено менше 70 % особового складу військовослужбовців (частина осіб не були представлені у зв'язку з хворобою, нарядами і т.п.). В офіцерів-випускників, які на момент випуску з НАСВ були методично підготовлені спостерігається наступна ситуація: 82 % їхніх підрозділів здали фізичну підготовку на позитивну оцінку і 18 % на негативну оцінку.

а.) Результати здачі фізичної підготовки підлеглих підрозділів на контрольних заняттях офіцерів-випускників (командирів взводів) у військах

б.) Підрозділи методично не підготовлених офіцерів (на момент випуску з НАСВ) в.) Підрозділи методично підготовлених офіцерів (на момент випуску з НАСВ)

Рис. 3 Результати здачі фізичної підготовки підлеглих підрозділів у військах на контрольних заняттях, які проводили командири взводів

У військах курсанти-випускники ставши молодими офіцерами – командирами взводів не менше одного разу в рік

зобов'язані представити рівень методичної підготовленості, фізичної підготовленості – індивідуальної та фізичної підготовки свого підлеглого підрозділу під час контрольних занять. Головні висновки. З вищенаведеного видно, що між рівнем методичної і фізичної підготовленості є зв'язок, як у керівників (офіцерів), так і у їхніх підлеглих підрозділів. Більшість вчених вважає, що існуюча методична складова фізичної підготовки є недостатньо ефективною і на сьогоднішній день потребує кардинальних змін, побудованих на сучасних інноваційних технологіях сучасної фізичної підготовки військовослужбовців в умовах особливого періоду з врахуванням досвіду АТО, науково-методичного досвіду армій НАТО. В процесі дослідження встановлено, що в методично підготовлених офіцерів випускників у військах результати здачі індивідуальної фізичної підготовленості по позитивних оцінках на 41 % кращі у порівнянні з методично не підготовленими (89 % проти 48). А також визначили, що в підлеглих підрозділів методично підготовлених офіцерів випускників результати здачі фізичної підготовки на 53 % кращі у порівнянні з методично не підготовленими офіцерами-випускниками (82 % проти 29 %).

Перспективами використання результатів дослідження буде у вивченні взаємозв'язку між рівнем методичної, фізичної, теоретичної підготовленості та розробка науково-обґрунтованих програм і методичних вказівок з проведення різних форм та заходів фізичної підготовки військовослужбовців.

Література

1. Магльований А. Фізична підготовка в системі формування військових фахівців провідних іноземних армій [Електронний ресурс] / А. Магльований, А. Петрук, О. Лесько, Н. Кожух // Спортивна наука України. – 2015 – № 5 – С. 16-20. – Режим доступу: <http://sportsscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/349/338>
2. Маракушин А.И. Формирование и диагностика уровня педагогических умений студентов в процессе физического воспитания / [Маракушин А.И., Поддубный А.Г., Коновалов В.В., Кирпенко В.Н.] // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків: ХДАФК, 2015. – № 1 (45). – С. 75-80. – dx.doi.org/10.15391/sns.v.2015-1.014
3. Методична підготовка / Укладачі: Логінов Д.О., Лойко О.М. – Львів: Військовий інститут при Державному університеті «Львівська політехніка», 2000.-70с. С. 5-7, С. 56-68
4. Номеровський С. В. Проблемні питання сучасного стану методичної підготовки курсантів військово-морських навчальних закладів під час вивчення навчальної дисципліни «Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт» / С. В. Номеровський // Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки військовослужбовців : матер. всеармійської наук.-метод. конф. (Київ, 24 листоп. 2011 р.) / за заг. ред. Фіногенова Ю.С. – К. : НУОУ, 2011. – С. 137–145
5. Ольховий О. М. Модульно-рейтингова система підготовки офіцерів - керівників занять з фізичної підготовки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / О. М. Ольховий. – Львів, 2005. – 20 с. С. 9-13
6. Петрук А. Методична підготовка курсантів в процесі фізичного виховання у командних вищих військових навчальних закладах Збройних Сил України / Петрук Андрій, Воронцов Олександр, Демків Андрій та ін. // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2016. – №3. – С. 164–168
7. Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах : наказ МОН України №4 від 11.01.2006 р. С.2-15
8. Романчук С. В. Методичний практикум з навчальної дисципліни «Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт» : [навч.-метод. посіб.] / С. В. Романчук, Д. О. Логінов, Є. Д. Анохін. – Л., 2010. – 128 с. С. 21-29
9. Шлямар І. Л. Методична підготовленість командира – основа фізичної підготовки підрозділу / Шлямар І. Л. // Фізична підготовка особового складу Збройних сил, інших військових формувань та правоохоронних органів України: досвід, сучасність, проблеми та перспективи розвитку : матеріали наук.-метод. конф. 26–28 листопада 2014 р. – Київ : МОУ, 2014. – С. 358–363
10. Annen Hubert. Military Pedagogy. An introduction. Needham Heights / Annen Hubert. – Simon & Schuster Custom Publishing Education Group, 2000 P. 14-19
11. Breinbauer Ines M. Einfuhrung in die Allgemeine Padagogik / Breinbauer Ines M. – Wien, 2000. P. 109-114
12. Enhancement of African Peacekeeping Capacity. Report of the Secretary-General, 30 November 2004. Doc. A/59/591 P.29-33
13. Glazer Steven (ed.). The Heart of Learning: Spirituality in Education //Tarcher. – 1999 P. 11-13
14. Huijing P. A. Elastic Potential of Muscle / P. A. Huijing // Strength and Power in Sport. – Oxford : Blackwell Scientific Publications, 1992. – P. 151–163
15. Increasing prevalence of overweight among U.S. adults : the National Health and Nutrition Examination Surveys / Kuczmarski R. J., Flegal K. M., Campbell S. M., Johnson C. L. // JAMA. – 1994. – Vol. 272. – P. 205–211
16. Neschadim Micola I. Philosoхи of modern militari education in Ukrainian / Neschadim Micola I. // Military pedagogy : an international survey. – Frankfurt am Main ; Berlin ; Bern ; Bruxelles ; New York ; Oxford ; Wien : Lang, 2002. – P. 117–142
17. Sale D. G. Neural adaptation to strenght training / D. G. Sale // Strenght and Power in Sport. – Oxford : Blackwell Scientific Publications, 1992. – P. 249–258
18. Wilmore J. Exercise, obesity and weight control / Wilmore J. // Physical Activity and Fitness Research. – 1994. – Vol. 1 (6). – P. 3–6

Пилипенко В.М., Філоненко О.А.

Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
Академії Державної пенітенціарної служби, м. Чернігів

СПОРТИВНО-ТЕХНІЧНА ПІДГОТОВКА ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ НА ТРЕНУВАННЯХ

У статті представлені результати теоретичного дослідження проблеми спортивно-технічної підготовки юних футболістів на тренуваннях. Визначено особливості використання даного досвіду у тренерських методиках і перспективи